T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2022/415
KARAR NO : 2022/529
KARAR TR : 31/10/2022

ÖZET:Davacının usta öğretici olarak 2006 yılından 2021 yılına kadar davalı idare nezdinde fiilen çalıştığı günler karşılığı ödenmediğini ileri sürdüğü kıdem tazminatı ile diğer alacaklarının tahsiline karar verilmesi istemiyle açtığı davanın ADLİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : A. G
Vekili : Av. E. U
Davalı : Milli Eğitim Bakanlığı
Vekili : Av. D. B

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, Aydın İli, Kuşadası İlçesi, Güvercinada Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Uygulama Otelinde usta öğretici olarak 2006-2021 yılları arasında çalışan müvekkilinin, çalıştığı döneme ilişkin kıdem ve ihbar tazminatı, fazla mesai, resmi tatil ve bayramlarda çalışma ücreti ile yıllık ücretli izin alacağına ilişkin olarak fazlaya ilişkin haklar saklı kalmak üzere 17.000 TL'nin işleyecek faiziyle birlikte ödenmesine karar verilmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2 . **Kuşadası İş Mahkemesi, 20/05/2021 tarihinde E.2021/61, K.2021/136 sayılı dosyasında,** *"...davacının 657 Sayılı Yasanın 89. maddesinde belirtilen statü içinde ve Valilik onayı ile görevlendirildiği, taraflar arasında iş sözleşmesi bulunmadığı, taraflar arasındaki ilişkinin Statü Hukukuna tabi olduğu, aralarında işçi-işveren ilişkisi olmadığı, ilke kararı niteliğinde olmayan Uyuşmazlık Mahkemesinin çözüm yerinin Adli Yargı olduğuna ilişkin kararının bağlayıcı nitelikte olmaması nedeni ile uyuşmazlığın çözüm yerinin İdari Yargı olduğundan"* bahisle, *"6100 sayılı HMK'nın114/1-b ve 115/2 maddeleri uyarınca, dava şartı yokluğundan davanın usulden reddine"* hükmetmiş, karar istinaf başvurusunun reddedilmesiyle 03/06/2022 tarihinde kesinleşmiştir.

3. Davacı vekili, benzer taleple idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

4. **Aydın 1. İdare Mahkemesi, 29/07/2022 tarihinde E.2022/1775 sayılı dosyada,** *"Davacının, idareyle arasında bir hizmet ilişkisi kurulduğu, talep edilen tazminatlarının İş Kanunu'ndan kaynaklanan haklardan olduğu dikkate alındığında, uyuşmazlığın özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünün Adli Yargı makamlarının görevine girdiği"* görüşüyle 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine karar vererek Uyuşmazlık Mahkemesine müracaat etmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

5. 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nun 2. maddesinde *"Bir hizmet akdine dayanarak bir veya birkaç işveren tarafından çalıştırılanlar bu kanuna göre sigortalı sayılırlar..."* denilmiş, aynı Kanun'un *"Uyuşmazlıkların Çözüm Yeri"* Başlıklı 134. maddesinde, *"Bu kanunun uygulanmasından doğan uyuşmazlıklar, yetkili iş mahkemelerinde veya bu davalara bakmakla görevli mahkemelerde görülür"* hükmüne yer verilmiş; 506 sayılı Kanun hükümleri 01/10/2008 tarihinde yürürlüğe giren 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 106. maddesi ile yürürlükten kaldırılmıştır. 5510 sayılıKanun'un3. maddesinde; kısa ve/veya uzun vadeli sigorta kolları bakımından adına prim ödenmesi gereken veya kendi adına prim ödemesi gereken kişi sigortalı olarak tanımlanmış; 79. madde ile başlayanDördüncü Kısmında, primlere ilişkin hükümlere yer verilmiş; 101. maddesinde *"Bu kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar İş Mahkemelerinde görülür"* denilmiştir.

6. Öte yandan, 4857 sayılı İş Kanunu'nun 1. maddesinde, Kanun'un amacının,işverenler ile bir iş sözleşmesine

dayanarak çalıştırılan işçilerin çalışma şartları ve çalışma ortamına ilişkin hak ve sorumluluklarını düzenlemek olduğu belirtilmiş; aynı zamanda, bakılan davanın da konusunu oluşturan *"İş Sözleşmesi, Türleri ve Feshi"* hususuna Kanun'un 8. maddesi ve devamında, kıdem tazminatı, ücretli izin, bildirim süresinden kaynaklanan yükümlülük ve haklara ilişkin hususlara ise Kanun'un değişik maddelerinde yer verilmiştir.

7. Diğer taraftan, 5521 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu'nun 1. maddesi ise şöyledir:

"İş Kanununa göre işçi sayılan kimselerle (o kanunun değiştirilen ikinci maddesinin Ç, D ve E fıkralarında istisna edilen işlerde çalışanlar hariç) işveren veya işveren vekilleri arasında iş akdinden veya iş Kanununa dayanan her türlü hak iddialarından doğan hukuk uyuşmazlıklarının çözülmesi ile görevli olarak lüzum görülen yerlerde iş mahkemeleri kurulur.

Bu mahkemeler:

B) İşçi Sigortaları Kurumu ile sigortalılar veya yerine kaim olan hak sahipleri arasındaki uyuşmazlıklardan doğan itiraz ve davalara da bakarlar.

İş mahkemesi kurulmamış olan yerlerdeki bu davalara o yerde görevlendirilecek mahkeme tarafından, temsilci üyeler alınmaksızın, bu kanundaki esas ve usullere göre bakılır.

Fiili ve hukuki imkânsızlıklar dolayısıyla iş mahkemesinin toplu olarak görevini yapamadığı hallerde de yukarıdaki fıkra hükmü uygulanır.

(Ek fıkra: 2/7/2012-6352/39 md.) Birden fazla iş mahkemesi bulunan yerlerde, sosyal güvenlik hukukundan kaynaklanan davaların görüleceği iş mahkemeleri, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu tarafından belirlenebilir."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

8. Uyuşmazlık Mahkemesinin Muammer TOPAL'ın başkanlığında, Üyeler Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Muharrem ÜRGÜP, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 31/10/2022 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, İdare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, Mahkemece idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosyası bilgileri ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

9. Raportör-Hâkim Engin SELİMOĞLU'nun, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ'nin davada adli yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın ise idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

10. Dava, davacının 2006 - 2021 yılları arasında usta öğretici sıfatıyla davalı idare nezdinde fiilen çalıştığı günler karşılığı ödenmediğini ileri sürdüğü kıdem ve ihbar tazminatları ile diğer alacaklarının tahsiline karar verilmesi istemiyle açılmıştır.

11. Dosya kapsamı ve yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde, davacı ile idare arasında bir hizmet ilişkisi kurulduğu, talep edilen kıdem tazminatının İş Kanunu'ndan kaynaklanan haklardan olduğu dikkate alındığında, uyuşmazlığın özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

12. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Aydın 1. İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile Kuşadası İş Mahkemesinin, 20/05/2021 tarihli ve E.2021/61, K.2021/136 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Aydın 1. İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ İLE Kuşadası İş Mahkemesinin, 20/05/2021 tarihli ve E.2021/61, K.2021/136 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

31/10/2022 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Muammer	Doğan	Eyüp	Muharrem
TOPAL	AĞIRMAN	SARICALAR	ÜRGÜP

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN